

keréknyomok

2007/NYÁR ORIENTALISZTIKAI ÉS BUDDHOLÓGIAI FOLYÓIRAT

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

FARKAS ATTILA MÁRTON
Implikált tudás a létben 3
*A tár-tudat egy kortárs buddhista
értelmezése*

AGÓCS TAMÁS
A mindentudás gyakorlása 30
*A Nyolcezer-soros
Önfelülmúló Megismerés
(Āryāṣṭasāhasrikā
prajñāpāramitā szútra)
első fejezete*

KÓSA GÁBOR
„Az ötödik buddha” 47
– Mānī buddhista címei
(*Buddho-Manichaica I.*)

SZOJKA ÉVA SZILVIA
A Quanzhen taoizmus és a buddhizmus
kapcsolata és kölcsönhatása:
tanításuk elméleti háttere
szempontjából 64

VÉGH JÓZSEF
Qianlong császár tibeti főpapja:
Csangtya Rölpe Dordzse élettörténete
és tibeti forrásai 80

TÓTH ZSUZSANNA
A jelenségek megtisztítása 99

POROSZ TIBOR
A meditáció
pszichodinamikájának
alapjai 119

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

Johannes Bronkhorst:
Greater Magadha
Studies in the Culture
of Early India 142
Ruzsa Ferenc

Ellen Pearlman:
Tibetan Sacred Dance
– A Journey Into the Religious
and Folk Traditions, 152
Inner Traditions
Somlai György

SUMMARIES IN ENGLISH 153

E számunk szerzői

Ellen Pearlman: Tibetan Sacred Dance – A Journey Into the Religious and Folk Traditions

Inner Traditions, Rochester, Vermont 2002. 192 o.

A szerző, Ellen Pearlman, 1974 óta foglalkozik a tibeti buddhizmussal és azon belül a „szinpadai” táncokkal. S nemcsak kívülről, külső szemlélőként vagy élvezőként. Ő maga is táncos. S itt arról van szó, hogy – a szerző szavaival élve – a szőr is feláll az ember hátán, amikor nézi-hallgatja a tibeti szerzetesek táncban és zenében kifejezett meditációját. Akár hozzáértőként, akár csupán nézőként, vagy hallgatóként.

Ez a kiadvány egy nagyon-nagyon hosszú utazás ismertetése. Ennek során a szerző megismerkedett a különféle szimbólumok és attribútumok sokaságával, a legendák világával és valóságával. A tibeti nép történetével, mely elválaszthatatlan a legendáktól, a vallástól és a helytől is. S a könyv egyben bevezetés a tibeti szakrális táncok körébe is.

A munka két nagyobb részre osztható. Az első részben, körülbelül száz oldalon keresztül a CHAMS-táncról kapunk hiteles képet számos színes és fekete-fehér fénykép segítségével. Ezután az ACHI LHAMO rejtelseibe pillanthatunk be a szerző segítségével. Ezt egy rövid helyzetkép követi – Epilogus címmel. A kötetet a jegyzetek, bibliográfia és egy index zárja le.

Mindkét fő rész, tehát a CHAMS-ot és az ACHI LHAMO-t bemutató rész is – három további részre bomlik. Az első részben rövid, történelemmel át- meg átszótt bevezetést

kapunk. Ezt követi a fő rész, vagyis a CHAMS és az ACHI LHAMO tematikus ismertetése. Harmadikként pedig a kétfajta táncművészet részleteivel, kellékeivel és alkalmával ismerkedhet meg az olvasó, vagy érdeklődő.

Ekként kaphatunk átfogó képet a CHAMS és az ACHI LHAMO különböző című, tematikájú és indíttatású darabjairól. Időközben pedig bepillantást nyerünk e tőlünk térben és sokszor időben is távoli kultúra mindenapjaiba. Az ott élők gondolataiba, vágyaiba, örömeibe, félelmeibe – az életükbe. Egy kicsit részesei leszünk történelmüknek, hitüknek. Egy kicsit magunk is táncosokká válunk, ha csak az olvasás pillanataira is.

A nemsokára ötven éves TIPA (The Tibetan Institute of Performing Arts) ugyanolyan hagyományokat ápol és ment, mint a mi néptánc-együtteseink vagy népdalköreink. Az elismerés csak nagyon-nagyon hosszú évek kitartó és fáradságos munkája nyomán jön meg. A tiszta forrás ápolása, védelme és autentikus bemutatása ma nem divat, nem trendi és – főleg – nem jövedelmező. A művészetet életben tartó siker nagyon is esetleges. Ezért keresi a TIPA is az új utakat. Bemutatja a régit, de szeretne újat is adni. Nekünk, a nézőknek, az olvasóknak, a hallgatóknak – a tibeti szakrális táncok szemlélőinek és élvezőinek.

Somlai György